

การพัฒนาการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี*

THE ADMINISTRATION DEVELOPMENT IN ACCORDANCE WITH THE SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY OF DONCHEDI SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, DONCHEDI DISTRICT, SUPHANBURI PROVINCE

พระขวัญชัย สุริยวโธ (สุริยนต์)

Phra Kwanchai Suriyavamsa (Suriyon)

วิชชุกร นาคธน

Wichchukorn Nakthon

ธิติวุฒิ มั่นมี

Thitiwut Munmee

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ประเทศไทย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

E-mail: phra.kwanchai1@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับหลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิกรม 4 และการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิกรม 4 กับการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ 3) เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงใช้การวิจัยแบบผสานวิธี คือ การวิจัยเชิงปริมาณโดยการแจกแบบสอบถามกับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ จำนวน 387 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการ

* Received 31 January 2023; Revised 16 April 2023; Accepted 17 April 2023

สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลอนเจดีย์ รวมจำนวน 10 คนหรือรูป วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักทฤษฎีธรรมมีกัตตสังวัตตนิคธรรม 4 และการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) หลักทฤษฎีธรรมมีกัตตสังวัตตนิคธรรม 4 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 3) แนวทางการพัฒนา การบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า (1) อุฏฐานสัมปทา คือ ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี (2) อารักขสัมปทา คือ สร้างจิตสำนึกและกระตุ้นเตือนให้ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า (3) กัลยาณมิตตา คือ ผู้บริหารให้ความเอาใจใส่และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และ (4) สมชีวิตา คือ ผู้บริหารนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตและนำมาใช้ในการบริหารงานองค์กร

คำสำคัญ: การพัฒนา, การบริหารงาน, หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The research article consisted of the following objectives: 1) to investigate the level of *Diṭṭhadhammikattha-saṃvattanika-dhamma* and administration according to the sufficiency economy philosophy; 2) to explore the correlation between *Diṭṭhadhammikattha-saṃvattanika-dhamma* and administration according to the sufficiency economy; and 3) to present the guidelines for administration development in accordance with the sufficiency economy philosophy. The study used a mixed-method approach that included quantitative methods a sample group used for the quantitative method consisted of 387 people in Donchedi SAO. The obtained data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson correlation coefficient. And qualitative method employed in-depth interview to collect data with 10 key informants included involved in the administration of Donchedi SAO. The obtained data were analyzed by content analysis. From the study, the following results are found: 1) *Diṭṭhadhammikattha-saṃvattanika-dhamma* and administration according to the sufficiency economy philosophy were overall at a high level, 2) *Diṭṭhadhammikattha-saṃvattanika-*

dhamma and administration according to the sufficiency economy philosophy is positively correlated at a high level, with a statistical significance of 0.01, and 3) the guidelines for administration development in accordance with the sufficiency economy philosophy of Donchedi SAO, Donchedi District, Suphanburi Province are found as follows: (1) *Uttānasampadā* refers to leaders set a good example; (2) *Ārakkhasampadā* refers to leaders raise awareness about the need of utilizing resources wisely; (3) *Kalyāṇamittatā* refers to leaders have attentiveness and good human relations; and (4) *Samajīvitā* refers to leaders implement the sufficiency economy philosophy in their everyday lives and apply it in the organization administration.

Keywords: development, administration, sufficiency economy philosophy

บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหนึ่งในอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี มีการบริหารงานตามแนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดินตามแนวทางการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศไทยภายใต้การดำเนินการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักและยังประสบปัญหาด้านการพัฒนาคือ สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองในระดับประเทศส่งผลกระทบต่อพัฒนาท้องถิ่น งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ยังมีไม่มากเพียงพอที่จะดำเนินการในด้านการพัฒนาโครงการขนาดใหญ่ ๆ อีกทั้งยังไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานระดับจังหวัดเท่าที่ควร ขาดความร่วมมือเป็นเครือข่ายทางธุรกิจ และภาคเกษตรกร เช่น การร่วมกันจัดตั้งโรงสีชุมชน โรงสี และลานตากข้าวที่รับซื้อข้าวยังเป็นผู้กำหนดราคารับซื้อข้าวส่งผลให้ราคาข้าวตกต่ำ เกษตรกรขาดทุนหรือหักรายได้แล้วเหลือน้อยมาก เกษตรกรใช้สารเคมีมากเกินไปจนควรทำให้มีสารพิษตกค้างในร่างกายส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย รวมไปถึงมีอุปกรณ์ในการทำงานไม่เพียงพอ และขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านการสาธารณสุข (องค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์, 2564) จึงส่งผลให้ตำบลดอนเจดีย์ขาดความเจริญในหลาย ๆ ด้าน ถึงแม้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์จะเป็นองค์กรที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนา มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตนเองก็ตาม แต่ก็ยังประสบปัญหาทำให้การดำเนินงานไม่ประสบผลสำเร็จ

เท่าที่ควร ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวต้องอาศัยความร่วมมือของผู้นำชุมชน บุคลากรในองค์กร และประชาชนในชุมชน เพราะงานจะได้ผลหรือไม่เพียงไรขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เหล่านี้ทั้งนั้นพระพุทธศาสนามีหลักธรรมที่มีความสำคัญที่จะทำให้ผู้นำองค์กรนำไปประพฤติ ปฏิบัติจนประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายในสิ่งที่ทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการ ทำงาน ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรที่เป็นผู้ปฏิบัติงานขององค์กรจะต้องยึดหลักข้อสัตย์สุจริต ประการหนึ่ง และอีกประการสำคัญ คือ “ทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิกธรรม 4” ซึ่งเป็นหลักธรรม สำหรับคุณุศลเพื่อให้เกิดความสุขเบื้องต้นในการดำรงชีวิต อันเริ่มด้วยความหมั่นเพียรในหน้าที่ การงานเพื่อเพิ่มพูนทรัพย์ให้มั่งคั่ง (อุฏฐานสัมปทา) พร้อมกับให้รู้จักรักษทรัพย์ที่หามาได้นั้นให้ คงอยู่ไม่เสื่อมหาย (อารักขสัมปทา) ร่วมกับรู้จักคบมิตรที่เป็นบัณฑิตเพื่อส่งเสริมให้ทรัพย์คงอยู่ หรือเพิ่มพูนให้มากขึ้น (กัลยาณมิตรตทา) และสุดท้ายจะต้องรู้จักการพอประมาณ หรือการอยู่อย่าง เหมาะสมในตน (สมชีวิตา) ซึ่งหลักธรรมนี้เป็นหลักสำคัญในการพัฒนาจิตสำนึกทางสังคม พระ พุทธองค์ทรงแนะนำหนทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง เพื่อไปบรรเทาความทุกข์อันเกิดจากความ พยายามหาเลี้ยงชีพ เพื่อให้ชีวิตของตนดำรงต่อไปอย่างมีความสุข (สุกัญญา สร้อยฟ้า, 2556)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาการบริหารงานตาม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ว่าความคิดของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงเป็นอย่างไร การนำหลักธรรมเกี่ยวกับทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิกธรรม 4 มาใช้ในการ บริหารงานทำให้ผลการปฏิบัติงาน มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใด การบริหารงานโดยนำ หลักธรรมทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิกธรรม 4 กับการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลในการหาแนวทางการพัฒนาและแก้ปัญหาในการ บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ และเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไขการพัฒนา การบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้ หลักธรรมทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิกธรรม 4 ได้อย่างมีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับหลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิกธรรม 4 และการบริหารงานตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัด สุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิกธรรม 4 กับการบริหารงาน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีรายละเอียดวิธีการวิจัยดังนี้

วิธีวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 11,070 คน ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 387 คน จากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น แบ่งเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ (Checking) ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักทฤษฎีธรรมาภิบาล 4 ประการ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) อูฐฐานสัมปทา (ความซื่อสัตย์สุจริต) 2) อารักขสัมปทา (การบำรุงรักษา) 3) กัลยาณมิตตา (การเลือกคบมิตร) และ 4) สมชีวิตา (ความเป็นอยู่อย่างเหมาะสม) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความพอประมาณ 2) ด้านความมีเหตุผล 3) ด้านการมีภูมิคุ้มกัน 4) เงื่อนไขด้านความรู้ และ 5) เงื่อนไขด้านคุณธรรม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อ

หาค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าเท่ากับ 0.977 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่
บริหารนิพนธ์ และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอ
ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แล้ว
นำมาตรวจสอบความถูกต้องและนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่ ค่า
ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson
Product-moment Correlation Coefficient)

วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้บริหาร 2) กลุ่ม
ผู้ปฏิบัติงาน 3) กลุ่มผู้รับบริการ 4) กลุ่มนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา และ 5) กลุ่ม
นักวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 10 รูปหรือคน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง
(Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview) แบ่ง
ออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ และ
ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือจาก
ผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัยถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์ด้วย
ตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์
เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context)

ผลการวิจัย

1. หลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิกธรรม 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1
ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับหลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิกธรรม 4 ของ
องค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม

หลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตินิกธรรม 4	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. อุฏฐานสัมปทา (ความขยันหมั่นเพียร)	3.65	0.74	มาก
2. อารักขสัมปทา (การบำรุงรักษา)	3.54	0.72	มาก
3. กัลยาณมิตตา (การเลือกคบมิตร)	3.50	0.67	มาก
4. สมชีวิตา (ความเป็นอยู่อย่างเหมาะสม)	3.42	0.66	มาก
ภาพรวม	3.53	0.63	มาก

จากตารางที่ 1 หลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตินิกธรรม 4 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.63) และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านอุฏฐานสัมปทา (ความขยันหมั่นเพียร) ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.74) รองลงมาคือด้านอารักขสัมปทา (การบำรุงรักษา) ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.72) ด้านกัลยาณมิตตา (การเลือกคบมิตร) ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.67) และด้านสมชีวิตา (ความเป็นอยู่อย่างเหมาะสม) ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.66) ตามลำดับ

2. การบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลอนเจตีย์ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลอนเจตีย์ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม

การบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านความพอประมาณ	3.45	0.64	มาก
2. ด้านความมีเหตุผล	3.34	0.67	ปานกลาง
3. ด้านการมีภูมิคุ้มกัน	3.45	0.68	มาก
4. เงื่อนไขด้านความรู้	3.43	0.70	มาก
5. เงื่อนไขด้านคุณธรรม	3.44	0.66	มาก
ภาพรวม	3.42	0.62	มาก

จากตารางที่ 2 การบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.62) และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มี

ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.64) รองลงมาคือ ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.68) เงื่อนไขด้านคุณธรรม ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.66) และเงื่อนไขด้านความรู้ ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.70) ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านความมีเหตุผล ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตินิกธรรม 4 กับการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตินิกธรรม 4 กับการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม

หลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตินิก ธรรม 4	การบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					ภาพ รวม
	ด้านความ พอ ประมาณ	ด้าน ความมี เหตุผล	ด้านการ มีภูมิคุ้ม กัน	เงื่อนไข ด้าน ความรู้	เงื่อนไข ด้าน คุณธรรม	
1. อุฏฐานสัมปทา (ความขยันหมั่นเพียร)	0.821**	0.727**	0.729**	0.706**	0.670**	0.787**
2. อารักขสัมปทา (การบำรุงรักษา)	0.784**	0.765**	0.718**	0.734**	0.636**	0.784**
3. กัลยาณมิตตา (การเลือกคบมิตร)	0.908**	0.804**	0.857**	0.808**	0.763**	0.893**
4. สมชีวิตา (ความเป็นอยู่อย่าง เหมาะสม)	0.806**	0.783**	0.861**	0.783**	0.748**	0.859**
ภาพรวม	0.916**	0.850**	0.871**	0.836**	0.776**	0.906**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างหลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตินิกธรรม 4 กับการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์

อำเภอตอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง ($r = 0.906$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงทุกด้าน ได้แก่ กัลยาณมิตตา (การเลือก คบมิตร) ($r = 0.893$) รองลงมาคือ สมชีวิตา (ความเป็นอยู่อย่างเหมาะสม) ($r = 0.859$) อุภูฐานสัมปทา (ความขยันหมั่นเพียร) ($r = 0.787$) และอารักขสัมปทา (การบำรุงรักษา) ($r = 0.784$) ตามลำดับ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลตอนเจดีย์ อำเภอตอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี สรุปได้ดังนี้

4.1 อุภูฐานสัมปทา (ความขยันหมั่นเพียร) คือ ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน และจัดอบรมพัฒนาศักยภาพให้กับบุคลากรในหน่วยงาน เพื่อนำองค์ความรู้ใหม่ๆ มาปรับใช้ในการปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น เอาใจใส่ผู้มาติดต่อด้วยความเต็มใจ ปฏิบัติงานด้วยความถูกต้อง ดังนั้นความขยันหมั่นเพียรจึงเป็นเรื่องของการนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในงานตามหน้าที่ของตน ซึ่งจะนำมาซึ่งการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

4.2 อารักขสัมปทา (การบำรุงรักษา) คือ สร้างจิตสำนึก กระตุ้นเตือนให้ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย และเกิดประโยชน์สูงสุด ช่วยกันตรวจสอบ ดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ รวมไปถึงการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรอยู่เสมอ ซึ่งตรงกับความมีเหตุผลตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4.3 กัลยาณมิตตา (การเลือกคบมิตร) คือ ผู้บริหารให้ความเอาใจใส่และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคลากรและประชาชนผู้มาติดต่อราชการ ยึดหลักการทำงานเป็นทีม คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีศีลธรรม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงาน รวมไปถึงประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง และบรรลุเป้าหมายขององค์กร

4.4 สมชีวิตา (ความเป็นอยู่อย่างเหมาะสม) คือ ผู้บริหารนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงชีวิต เป็นแบบอย่างให้แก่บุคลากรในวางแผนการใช้จ่ายเงิน หารายได้ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย รวมไปถึงนำมาใช้ในการบริหารงานองค์กร คือ วางแผน การใช้จ่ายงบประมาณอย่างเหมาะสม คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน

อภิปรายผลการวิจัย

1. หลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิกรมม 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลตอนเจดีย์ อำเภอตอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า หลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิกรมม 4 เป็นหลักธรรมที่ช่วยในการพัฒนา การบริหารงานได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ เนื่องจากหลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิกรรม 4 เป็นหลักธรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้นำไปปฏิบัติในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพด้วยความสุจริต ถูกต้อง ทั้งทางกฎหมายและศีลธรรม หรือเป็นหลักธรรมอันส่งเสริมประโยชน์สุขในเบื้องต้น เช่น ลาภ ยศ สรรเสริญ มีฐานะมั่นคง มีชื่อเสียง เกียรติคุณ ได้รับการยกย่อง และมีความสุขตามสมควรแก่อัตภาพของตน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทนา วรรณคำ (2558) ได้วิจัยเรื่อง การปฏิบัติตามหลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิกรรมของข้าราชการในศาลากลางจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการมีการปฏิบัติงานตามหลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิกรรมทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยในรายด้านเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านกัลยาณมิตตตา (กัลยาณมิตร) ด้านอุฏฐานสัมปทา (การขยันหา) ด้านอารักขสัมปทา (รักษาดี) และด้านสมาชีวิตา (ดำรงชีวิตอย่างพอเพียง) ตามลำดับ (นันทนา วรรณคำ, 2558)

2. การบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลอนเจดีย์ อำเภออนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลอนเจดีย์มีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารงานได้เป็นอย่างดี ทั้งในเรื่องความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ ภายใต้งานไขความรู้และคุณธรรม ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลอนเจดีย์สามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ได้ทั้งในการดำรงชีวิตประจำวันของตนเอง ของบุคลากร และขององค์กร นำไปสู่การพัฒนางานและตนเองได้อย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐพชัย ทดพนธ์ (2556) ได้วิจัยเรื่องบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสำน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน: กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลสำนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านคือ ด้านความพอประมาณ (รู้จักความพอดี อยู่พอดี กินพอดีตามอัตภาพ พึ่งตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีคุณธรรมด้วยความพอเพียง) ความมีเหตุผล (ความเข้าใจด้วยเหตุและผล อย่างเหมาะสมจากความรู้ ภูมิปัญญาสังคม วัฒนธรรมในท้องถิ่น มาปรับแก้ปัญหาและพึ่งตนเองให้ได้อย่างรอบคอบ) ด้านความมีภูมิคุ้มกัน (การเตรียมพร้อมรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นต่อโครงการกิจกรรมต่าง ๆ และการดำเนินงานของชุมชนเพื่อตอบสนองปัญหาโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างแท้จริงที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตทั้งใกล้และไกล) ด้านความรอบรู้ (การมีความรู้ร่วมกันในการจัดการดำเนินชีวิตเศรษฐกิจ หนี้สิน ดิน น้ำ ป่า ข้าวปลาอาหาร การออม การผลิต การบริโภค การลงทุน สุขภาพ สิ่งแวดล้อมทั้งด้านข่าวสาร

และเทคโนโลยี) ด้านคุณธรรม (การพึ่งพาช่วยเหลือกันมีความซื่อสัตย์ สุจริต ความอดทน ความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน (ฐพชัย ทตุนนท์, 2556)

3. หลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตินิกธรรม 4 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงทุกด้าน ได้แก่ กัลยาณมิตตา (การเลือก คบมิตร) รองลงมาคือ สมชีวิตา (ความเป็นอยู่อย่างเหมาะสม) อุภูฐานสัมปทา (ความขยันหมั่นเพียร) และอารักขสัมปทา (การบำรุงรักษา) ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการนำหลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตินิกธรรม 4 มาพัฒนาการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทำให้การบริหารงานองค์การบริหารตำบลมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากหลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตินิกธรรม 4 เป็นหลักธรรมที่แสดงให้เห็นประโยชน์ที่ได้จากการลงมือปฏิบัติงาน หากผู้บริหารหรือบุคลากรปฏิบัติงานด้วยความขยันขันแข็ง เอาใจใส่ในหน้าที่การงานและคนรอบข้าง เห็นคุณค่าของทรัพยากรและเลือกคบคนที่ดี ผลที่จะตามมาคือ ทำให้งานมีประสิทธิภาพและองค์กรมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระจักรี บางประเสริฐ (2554) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแนวทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแนวทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ มีความสัมพันธ์กันในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (พระจักรี บางประเสริฐ, 2554)

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า

4.1 อุภูฐานสัมปทา (ความขยันหมั่นเพียร) ผู้บริหารควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน และจัดอบรมพัฒนาศักยภาพให้กับบุคลากรในหน่วยงาน เพื่อนำองค์ความรู้ใหม่ ๆ มาปรับใช้ในการปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น เอาใจใส่ผู้มาติดต่อด้วยความเต็มใจ ปฏิบัติงานด้วยความถูกต้อง ดังนั้นความขยันหมั่นเพียรจึงเป็นเรื่องของการนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในงานตามหน้าที่ของตน ซึ่งจะนำมาซึ่งการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพล ธาระวงศ์ (2556) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตินิกธรรมเพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพของบุคลากรหน่วยงานของรัฐในเขตอำเภอมือง จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตินิกธรรมเพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพของบุคลากรหน่วยงานของรัฐ คือ ด้านความขยันหมั่นเพียร (อุภูฐานสัมปทา) คือ ต้องมีความขยันหมั่นเพียร

มีความอดทน มุ่งมั่น ขยัน และรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถ (ณัฐพล ธาระวงศ์, 2556)

4.2 อารักขสัมปทา (การบำรุงรักษา) ผู้บริหารควรสร้างจิตสำนึก กระตุ้นเตือนให้ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย และเกิดประโยชน์สูงสุด ช่วยกันตรวจสอบดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ รวมไปถึงการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรอยู่เสมอ ซึ่งตรงกับควมมีเหตุผลตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพล ธาระวงศ์ (2556) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์เพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพของบุคลากรหน่วยงานของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์เพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพของบุคลากรหน่วยงานของรัฐ คือ ด้านการบำรุงรักษา (อารักขสัมปทา) คือ ต้องรู้จักนำสิ่งของที่ชำรุดแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ให้เป็นประโยชน์ รวมทั้งรักษาสมบัติทั้งของตนเองและของส่วนรวม (ณัฐพล ธาระวงศ์, 2556)

4.3 กัลยาณมิตตา (การเลือกคบมิตร) ผู้บริหารควรให้ความสนใจและมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคลากรและประชาชนผู้มาติดต่อราชการ ยึดหลักการทำงานเป็นทีม คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีศีลธรรม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงาน รวมไปถึงประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง และบรรลุเป้าหมายขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทนา วรรณคำ (2558) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาการปฏิบัติตามหลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิกัธธรรมของข้าราชการในศาลากลางจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนา การปฏิบัติงานตามหลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิกัธธรรม คือ ด้านกัลยาณมิตรควรคำนึงถึงการทำงานเป็นทีมมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการให้บริการและการประสานงาน (นันทนา วรรณคำ, 2558)

4.4 สมชีวิตา (ความเป็นอยู่อย่างเหมาะสม) ผู้บริหารควรนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงชีวิต เป็นแบบอย่างให้แก่บุคลากรในวางแผนการใช้จ่ายเงิน หารายได้ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย รวมไปถึงนำมาใช้ในการบริหารงานองค์กรคือวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเหมาะสม คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนันทนา วรรณคำ (2558) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาการปฏิบัติตามหลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิกัธธรรมของข้าราชการในศาลากลางจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนา การปฏิบัติงานตามหลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิกัธธรรม คือ ด้านดำรงชีวิตอย่างพอเพียง ควรที่จะให้คำแนะนำโดยน้อมนำ เอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติและปรับใช้ในการดำรงชีวิต (นันทนา วรรณคำ, 2558)

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี” ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้ใหม่ ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

จากภาพที่ 1 แสดงองค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากการวิจัยเรื่องการพัฒนาการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ

พอเพียง พบว่า (1) อุภูฐานสัมปทา (ความขยัน หมั่นเพียร) : บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลมุ่งมั่นทำหน้าที่การทำงานด้วยความตั้งใจ มุ่งมั่นทำหน้าที่การทำงานความรับผิดชอบ และมุ่งมั่นทำงานอย่างมีคุณภาพ (2) อารักขสัมปทา (การบำรุงรักษา) : องค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหารจัดการในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการเพื่อมิให้สูญหาย อย่างสม่ำเสมอ และจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ (3) กัลยาณมิตตา (การเลือกคบมิตร) : บุคลากรเป็นคนดี มีศีลธรรม มีความใส่ใจและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีการทำงานเป็นทีม คอยให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และ (4) สมชีวิตา (ความเป็นอยู่อย่างเหมาะสม) : องค์การบริหารส่วนตำบลบริหารงานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการตัดสินใจและลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ อย่างรอบคอบ และปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม และโปร่งใส

ส่วนการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านความพอประมาณ : องค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหารจัดการให้ชุมชนใช้จ่ายอย่างประหยัด ไม่ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย บริหารจัดการให้ยึดหลักทางสายกลาง รู้จักพอเพียง พอดี พอประมาณ และบริหารจัดการให้ชุมชนโดยคำนึงถึงการประหยัดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในครัวเรือน ด้านความมีเหตุผล : องค์การบริหารส่วนตำบลมีการดำเนินงานด้วยความโปร่งใสให้กับประชาชน ส่งเสริมให้ชุมชนมีการพึ่งตนเองได้ให้พ้นจากความยากจนอยู่อย่างพอดี ไม่เดือดร้อน และส่งเสริมให้ชุมชนมีการพบปะสังสรรค์พัฒนาและภูมิปัญญาชาวบ้าน ด้านการมีภูมิคุ้มกัน : องค์การบริหารส่วนตำบลมีการส่งเสริมให้ชุมชนพึ่งตนเองได้ ในการปลูกผักสวนครัวไว้กินเอง ส่งเสริมให้ชุมชนเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงอย่างจริงจัง และส่งเสริมให้ชุมชนผลิตเครื่องอุปโภคใช้เอง เช่น น้ำยาล้างจาน แชมพู ภาชนะจักสาน เงื่อนไขด้านความรู้ : องค์การบริหารส่วนตำบล มีการบริหารจัดการให้ชุมชนนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในครัวเรือน ส่งเสริมให้ชุมชนตั้งกลุ่มเรียนรู้ทางภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่งเสริมให้ชุมชนมีการศึกษาทดลอง ทดสอบ เพื่อให้ได้มาซึ่งเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพชุมชน และเงื่อนไขด้านคุณธรรม : องค์การบริหารส่วนตำบลมีการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนยกย่อง เชิดชู บุคคลที่ซื่อสัตย์สุจริต ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างถูกต้อง และส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ลด ละเลิก อบายมุขในชุมชนอย่างจริงจัง

สรุปและข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 1) ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การส่งเสริมการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างจริงจัง 2) ควรจัดอบรมให้

ความรู้ สร้างความเข้าใจ และส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในทุกระดับ ทั้งในระดับองค์กร และบุคคล เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลตอนเจดีย์สามารถนำเอา หลักการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้อง และสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ 3) ควรให้ความสำคัญในการวางแผนพัฒนาและการจัดตั้งงบประมาณเกี่ยวกับโครงการแนวคิดหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้มากยิ่งขึ้น และ 4) ควรมีการจัดตั้งเครือข่ายชุมชนเพื่อ แลกเปลี่ยนความรู้ในการดำเนินงานให้ทุกภาคส่วนราชการและภาคประชาชนได้ร่วมมือกัน ดำเนินงานอย่างจริงจัง 2. ข้อเสนอเชิงปฏิบัติการ 1) ด้านอุฏฐานสัมปทา (ความ ขยันหมั่นเพียร) ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตอนเจดีย์ควรปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างใน การทำงาน คอยสนับสนุน ส่งเสริม และลงมือปฏิบัติงาน ร่วมกับบุคลากร เพื่อเป็นแรง กระตุ้นให้บุคลากรมุ่งมั่นทำหน้าที่การทำงานอย่างมีเป้าหมาย และบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร อย่างอย่างมีประสิทธิภาพ 2) ด้านอารักขสัมปทา (การบำรุงรักษา) ผู้บริหารองค์การบริหารส่วน ตำบลตอนเจดีย์ควรร่วมกันวางแผนกับบุคลากรในการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิด ประโยชน์ต่อชุมชน และตอบสนองความต้องการของชุมชนให้มากที่สุด รวมไปถึงการวางแผนการใช้ทรัพยากรในองค์กรให้เหมาะสมกับงานและผู้ใช้งาน พร้อมทั้งบำรุงรักษาเครื่องมือที่ใช้ ในการปฏิบัติงานให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ 3) ด้านกัลยาณมิตตา (การเลือกคบมิตร) ผู้บริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลตอนเจดีย์ควรมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการเสนอ ปัญหาและความต้องการ เพื่อสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนได้อย่างรวดเร็ว และ 4) ด้าน สมชีวิตา (ความเป็นอยู่อย่างเหมาะสม) ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตอนเจดีย์ควรบริหารจัดการ ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม รวมไปถึงการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ให้สอดคล้องกับกิจกรรมหรือโครงการด้วยความเหมาะสม และตอบสนองต่อความต้องการของ ชุมชนให้มากที่สุด และ 3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป หากมีการวิจัยเกี่ยวกับการ พัฒนาการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในครั้งต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะการ ดำเนินการวิจัยในลักษณะต่อไปนี้ 1) ควรศึกษาการพัฒนาการบริหารงานตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงด้วยหลักธรรมอื่น ๆ เช่น อริยสัจ 4 สัปปริสธรรม หลักปณิธธรรม 3 สังคหวัตถุ 4 อิทธิบาท 4 พรหมวิหาร 4 เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) ควรศึกษาการนำหลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิกธรรม 4 มา ประยุกต์ใช้กับพื้นที่หรือหน่วยงานอื่น ๆ เช่น หน่วยงานภาคเอกชน ข้าราชการสังกัดอื่น เป็นต้น เพื่อจะได้นำไปพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็น

รูปธรรมมากขึ้นต่อไป และ3) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามหลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิกธรรม 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

บรรณานุกรม

- ฐพชัย ทดนนท์. (2556). บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน: กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านอำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน. ใน (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ณัฐพล ธาระวงศ์. (2556). การศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์เพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพของบุคลากรหน่วยงานของรัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี. ใน (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- นันทนา วรรณคำ. (2558). การปฏิบัติตามหลักทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิกธรรมของข้าราชการในศาลากลางจังหวัดขอนแก่น. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร., 3(1), 87-102.
- พระจักรี บางประเสริฐ. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแนวศัพทราชธรรมกับการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้. Viridian E-Journal SU, 4(1), 564-572.
- สุกัญญา สร้อยฟ้า. (2556). การศึกษาพฤติกรรมการนำหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลนาเยี่ย อำเภอนาเยี่ย จังหวัดอุบลราชธานี. ใน (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- องค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์. (12 พฤศจิกายน 2564). สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน. เข้าถึงได้จาก http://www.donchedilocal.go.th/data_4960
- Taro Yamane. (1973). Statistics: An Introductory Analysis. Third edition. New York: Harper and. Row Publication.